

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

CISOWO

NA LATA

2008-2013

Styczeń 2008

Projekt jest finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
2007-2013

Zleceniodawca:

Urząd Gminy Darłowo
ul. Dąbrowskiego 4
76-150 Darłowo
tel.: 094-344-63-01
fax: 094-344-63-09
e-mail: poczta@ugdarlowo.pl
http: www.ugdarlowo.pl

Autor:

Rada Sołeczka
Sołectwa Cisowo

Koordynator opracowania:

mgr Aleksandra Korzeniewska

Wykonawca:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewna 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	4
1. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ CISOWO	5
2. METODOLOGIA.....	6
3. RAPORT O STANIE	8
3.1. MIEJSCOWOŚĆ CISOWO.....	8
3.2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	10
3.2.1. Położenie	10
3.2.2. Miejscowość w statystyce.....	11
3.2.3. Struktura użytkowania gruntów w Cisowie	11
3.2.4. Struktura wieku	12
3.2.5. Gospodarka	13
3.2.6. Rolnictwo.....	13
3.2.7. Bezrobocie	14
3.2.8. Oświata	15
3.2.9. Ochrona zdrowia.....	16
3.2.10. Kultura	16
3.2.11. Sport i wypoczynek.....	17
3.2.12. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	17
3.2.12.1. Transport i komunikacja	17
3.2.12.2. Telekomunikacja	17
3.2.12.3. Zaopatrzenie w ciepło.....	18
3.2.12.4. Zaopatrzenie w gaz.....	18
3.2.12.5. Zaopatrzenie w wodę.....	18
3.2.12.6. Kanalizacja	18
3.2.13. Gospodarka odpadami	18
3.2.14. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska.....	19
3.2.15. Zasoby kulturowe i historyczne.....	20
4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO.....	21
5. ANALIZA SWOT	22
6. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI CISOWO.....	25
7. MISJA.....	27
8. ANKIETY POGLĄDOWE.....	29
9. DIAGNOZA STANU.....	32
10. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO.....	34
11. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE).....	35
11.1. GOSPODARKA	36
11.2. INFRASTRUKTURA	37
11.3. SPOŁECZNOŚĆ	38
12. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI CISOWO	39
12.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	39
13. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	41
14. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	43
15. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO	44
16. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO.....	45
17. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO.....	46
18. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO	47
19. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO.....	48
20. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO	49
21. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	50

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Cisowo jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Cisowo”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2008 - 2013. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Cisowo” są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku oraz Strategią Rozwoju Społeczno - Gospodarczego Gminy Darłowo. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano misję, cele i kierunki działania oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny dla miejscowości Cisowo.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o Stanie Miejscowości Cisowo” zawierający podstawowe informacje o miejscowości na tle gminy. Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy Darłowo i mieszkańców miejscowości Cisowo.

1. UCZESTNICY DEBATY STRATEGICZNEJ REPREZENTUJĄCY MIEJSCOWOŚĆ CISOWO

1. Dubielczyk Stanisław
2. Hańczaryk Wanda
3. Kawa Halina
4. Krakowiak Władysław
5. Kuleta Ryszard
6. Kuzemczuk Marek
7. Rubaj Helena
8. Rudzikiewicz Grzegorz
9. Serewko Kazimierz

2. METODOLOGIA

„Plan Odnowy Miejscowości Cisowo” opracowano przyjmując za podstawę wyniki debaty strategicznej organizowanej metodą aktywnego planowania strategicznego.

Przeprowadzono jedną debatę z udziałem liderów lokalnych, reprezentujących mieszkańców miejscowości Cisowo, Sołtysa, Przewodniczącego Rady Gminy oraz pracowników Urzędu Gminy Darłowo.

Sesja strategiczna odbyła się w dniu 29.11.2007 roku, a jej zadaniem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz wyznaczenie wariantu rozwoju miejscowości.

Na podstawie wypracowanej **analizy SWOT**, która przedstawia **silne strony** (wewnętrzne) miejscowości, **słabe strony** (wewnętrzne), **szanse** (zewnętrzne) i **zagrożenia** (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:

Co należy zrobić, albo, jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony miejscowości i zniwelować zagrożenia?

Na podstawie tak postawionego pytania przygotowano kilkanaście celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

Przyjęto, że winny zostać wyróżnione trzy cele pierwszorzędne, bez których dana miejscowość nie może się rozwijać oraz, o ile to możliwe, trzy cele drugorzędne, które przyspieszają rozwój danego obszaru społeczno-gospodarczego.

W ten sposób wynikiem konsultacji po debacie strategicznej było wypracowanie kilkunastu celów w trzech obszarach: Infrastruktura, Społeczność, Gospodarka oraz określenie wybranego wariantu rozwoju.

Jednocześnie mieszkańcy zgłaszając inwestycje niezbędne do realizacji na terenie swojej miejscowości poprzez dyskusję i anonimowe głosowanie dokonali ich hierarchizacji pod kątem ich niezbędności dla podniesienia poziomu życia mieszkańców Cisowa. Wynik

głosowania miał bezpośredni wpływ na hierarchizację celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego.

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno- gospodarczej w miejscowości Cisowo przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat. Wyniki tej ankiety poprzedziły bezpośrednio analizę SWOT.

3. RAPORT O STANIE

3.1. *Miejscowość Cisowo*¹

Miejscowość Cisowo jest niewielką wsią, niegdyś typowo rolniczą, dzisiaj w przeważającej części turystyczną położoną w północno - wschodniej części województwa zachodniopomorskiego w obrębie gminy Darłowo i powiatu sławieńskiego.

Dokładna data założenia Cisowa nie jest znana. W literaturze niemieckiej przyjmowano, że pierwsza wzmianka o Cisowie pochodzi z dokumentu lokacyjnego Darłowa z 12.05.1312 r. Ze względu na wyjątkowo korzystne nadmorskie położenie zakładano jednak, że miejscowość mogła istnieć już w XII wieku.

Badania polskich historyków, przede wszystkim Józefa Sporsa, przyniosły wiele ciekawych odkryć i rzuciły nowe światło na znaczącą i w pewnym sensie wyprzedzającą rolę, jaką już od XIII wieku pełniło Cisowo. Zdaniem J. Sporsa, Parafia w Cisowie powstała już około połowy XIII w., po włączeniu Ziemi Sławieńskiej do Księstwa Gdańskiego, następnie kościołowi cisowskiemu jako filia podlegał m. in. późniejszy kościół miejski w Darłowie.

Dzieje Cisowa były związane z bardzo zmiennymi dziejami Ziemi Sławieńskiej. Cisowo znalazło się wśród dóbr lennych, nadanych Świecom przez margrabiów brandenburskich. Wymienione w dokumencie lokacyjnym Darłowa, Cisowo znalazło się wraz z kościołem pod ich patronatem. W środę przed dniem św. Tomasza w 1378 r. wieś została sprzedana przez Wedego i Borante z Darłowa jak również Heinrich'a Döring'a i jego małżonkę Margaretha'ę za 1844 pfenigi miastu Darłowu. Cisowo od tego momentu stało się wsią należącą do miasta; jego losy przez wieki bardzo ściśle łączyły się z dziejami Darłowa.

Cisowo było prawdopodobnie już w XIII w. okazałą wsią założoną na planie owalnicy.

W latach 30-tych XX w. wieś posiadała 10 gospodarstw o obszarze większym niż 20 ha i 37 gospodarstw o mniejszej powierzchni. Najmniejsze gospodarstwa o formie czworobocznych zamkniętych zagród frankońskich otaczały wieś, pozostałe zagrody usytuowane były w nawsiu. Każde z gospodarstw zewnętrznych posiadało piekarnik (piec chlebowy). Miejscowość dzieliła się na wieś górną i dolną. W każdej części wsi znajdował staw wiejski, używany jako zbiornik do pojenia bydła, w listopadzie do kąpania gęsi, zaś

¹ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Darłowo.

w zimowych miesiącach do jeżdżenia na łyżwach, a także jako zbiornik wodny do gaszenia ewentualnych pożarów.

We wsi znajdowała się także publiczna studnia wiejska; niezależnie od tego każde gospodarstwo miało na własne potrzeby od 1 do 2 studni. Cisowo posiadało od 1875 r. własną jednoklasową szkołę. Posiadało także wiatrak. Ponadto we wsi znajdowała się karczma, sklep spożywczy oraz posterunek pocztowy.

W miejscowości zachowało się budownictwo zagrodowe z XIX wieku, gotycki, kościół p.w. św. Stanisława Kostki z 1321 roku. Cisowo słynie także z elektrowni wiatrowych.

Obecnie miejscowość jest zwodociagowana i częściowo skanalizowana, nie posiada natomiast sieci gazowniczej.

3.2. Syntetyczna charakterystyka miejscowości²

3.2.1. Położenie

Miejscowość Cisowo, pod względem geograficznym, położona jest na obszarze mezoregionu Wybrzeże Słowińskie, stanowiącego część makroregionu Pobrzeże Koszalińskie w odległości ok. 3 km od Darłowa.

Natomiast pod względem administracyjnym miejscowość położona jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie sławieńskim, z przynależnością do gminy Darłowo. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa koszalińskiego.

Rysunek 1 Położenie Cisowa

Źródła: www.mapa.szukacz.pl

² Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Darłowo.

3.2.2. Miejscowość w statystyce

Tabela 1 Miejscowość w statystyce

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Powierzchnia w ha	652,6275
Stan ludności ogółem, w tym:	317
kobiety	160
mężczyźni	157
Urodzenia żywe ogółem	60
Zgony ogółem	52
Przyrost naturalny	8
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	62
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	195 91/104
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	60 36/24

Źródło: Urząd Gminy Darłowo

3.2.3. Struktura użytkowania gruntów w Cisowie

Powierzchnia miejscowości Cisowo wynosi **652,6275 ha**. W obszarze miejscowości przeważają gleby o dobrej i przeciętnej kulturze (nie występują grunty klasy I i II, natomiast grunty klasy III i IV stanowią ok. 92% powierzchni gruntów ornych).

Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w m. Cisowo

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Powierzchnia miejscowości ogółem, w tym:	652,6275
Użytki rolne ogółem, w tym:	595,5772
Grunty orne, w tym:	486,0141
Grunty klasy I	-
Grunty klasy II	-
Grunty klasy III a	46,6993
Grunty klasy III b	42,5064
Grunty klasy IV a	261,1676

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Grunty klasy IV b	96,185
Grunty klasy V	35,2804
Grunty klasy VI	4,1754
Grunty klasy VI z	-
Sady	0,2200
Łąki	27,9797
Pastwiska	81,3634
Lasy i grunty leśne	2,5281
Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,7905
Grunty pod wodami stojącymi	-
Grunty pod wodami płynącymi	-
Grunty pod rowami	-
Użytki kopalne	-
Tereny komunikacyjne - drogi	23,2000
Tereny komunikacyjne - tereny kolejowe i inne	-
Tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane	1,1967
Tereny niezabudowane	0,2393
Tereny zielone i rekreacyjne	-
Tereny różne	-
Nieużytki	-

Źródło: Urząd Gminy Darłowo

3.2.4. Struktura wieku

Gminę Darłowo zamieszkuje **7 764** mieszkańców, natomiast samą miejscowość Cisowo zamieszkuje **317** mieszkańców (stan na 31 grudnia 2006 r.).

Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie gminy Darłowo oraz w miejscowości Cisowo przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3 Struktura wiekowa gminy Darłowo i miejscowości Cisowo wg wieku - stan na koniec 2006 r.

przedziały wieku w latach	Gmina Darłowo (% ogółu populacji)		Miejscowość Cisowo (% ogółu populacji)	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
0-17	1850	23,9%	62	19,6%
18-64	5018	64,6%	195	61,5%
Powyżej 65	896	11,5%	60	18,9%
Razem	7764	100%	317	100%

Źródło: Urząd Gminy Darłowo

Struktura procentowa ludności zamieszkującej Cisowo różni się od struktury wiekowej ludności zamieszkującej teren całej gminy. W miejscowości występuje niższy o 4,3% udział osób w wieku od 0 do 17 lat oraz niższy o 3,1% udział ludności w wieku od 18 do 64 lat. Udział ludności w wieku powyżej 65 lat jest natomiast wyższy o 7,4%.

3.2.5. Gospodarka

Na terenie miejscowości Cisowo działalność gospodarczą prowadzą dwa podmioty gospodarcze: sklep GS oraz bar, który jest czynny tylko w sezonie. Istniejące podmioty gospodarcze mają charakter firm rodzinnych, nie zatrudniających większej liczby pracowników najemnych, nie zapewniają więc wystarczającej ilości miejsc pracy dla wszystkich mieszkańców miejscowości.

Pozostała część mieszkańców Cisowa utrzymuje się z gospodarki rolnej i agroturystyki lub znajduje zatrudnienie w pobliskim Darłowie.

3.2.6. Rolnictwo

Według danych Urzędu Gminy w Darłowie liczba gospodarstw rolnych w Cisowie wynosi 64 (wg odprowadzanego podatku rolnego). Około 33 % (tj. 21 gospodarstw) ogólnej ilości gospodarstw rolnych stanowią małe powierzchniowe gospodarstwa o wielkości od 1 do 5 ha. Na terenie miejscowości Cisowo znajduje się także 27 średnich gospodarstw od 2 do 10 ha i 16 dużych gospodarstw o wielkości od 10 do 15 ha i powyżej.

Tabela 4 Struktura gospodarstw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Liczba gospodarstw	64
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	373,4895
1-2 ha	21
2-5 ha	12
5-7 ha	6
7-10 ha	9
10-15 ha	9
15 ha i więcej	7
Średnia wielkość gospodarstwa	5,84

Źródło: Urząd Gminy Darłowo

3.2.7. Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie Filia w Darłowie z terenu gminy Darłowo liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2005 r. wyniosła: **1054** osoby, w tym: **537** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało: **266** osób, w tym **133** kobiety.

Natomiast w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie Filia w Darłowie z terenu gminy Darłowo liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2006 r. wyniosła: **720** osób, w tym **372** kobiety. Prawo do zasiłku posiadało: **195** osób, w tym **97** kobiet.

Z terenu miejscowości Cisowo liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2005r. wyniosła **22** osoby, w tym **11** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **8** osób, w tym **4** kobiety.

Natomiast liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2006 r. w miejscowości Cisowo wynosiła **17** osób, w tym **11** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **10** osób, w tym **6** kobiet.

W roku 2006, w stosunku do danych 2005 r., zarówno na terenie całej gminy jak i miejscowości Cisowo liczba zarejestrowanych bezrobotnych uległa zmniejszeniu. W tym samym okresie Cisowo charakteryzowało się większą liczbą osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, w porównaniu z danymi z roku poprzedniego.

Tabela 5 Bezrobotni w gminie Darłowo i miejscowości Cisowo według wykształcenia wg stanu na 31.12.2005 r.

		STAN NA 31.12.2005 r.				
		Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Gmina Darłowo	ogółem	34	142	62	343	473
	kobiet	24	90	49	172	202
Miejscowość Cisowo	ogółem	1	4	6	3	5
	kobiet	0	1	2	2	2

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie Filia w Darłowie

Tabela 6 Bezrobotni w gminie Darłowo i miejscowości Cisowo według wykształcenia wg stanu na 31.12.2006 r.

		STAN NA 31.12.2006 r.				
		Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Miasto i Gmina Darłowo	ogółem	23	111	46	226	314
	kobiet	15	69	40	112	136
Miejscowość Cisowo	ogółem	1	6	1	5	11
	kobiet	1	3	1	3	7

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie Filia w Darłowie

Na terenie gminy Darłowo w 2006 r w stosunku do roku 2005 zauważalnym zjawiskiem jest spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach, bez względu na poziom wykształcenia osób pozostających bez pracy. W Cisowie natomiast zmalało bezrobocie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, wzrosło natomiast bezrobocie wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej.

Tabela 7 Stopa bezrobocia w %

Stan na:	31.12.2004	31.12.2005 r.	31.12.2006	31.12.2007
powiat sławieński	37,4	33,3	29,2	19,6
woj. zachodniopomorskie	27,4	25,6	21,7	16,3
POLSKA	19,1	17,6	14,9	11,3

Źródło: www.praca.gov.pl i www.pup-slawno.pl

3.2.8. Oświata

Na terenie miejscowości Cisowo brak jest placówki oświatowej. Dzieci i młodzież z terenu miejscowości uczęszczają do Zespołu Szkół w Kopnicy. W skład Zespołu Szkół w Kopnicy wchodzi zerówka, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum. Do zespołu Szkół uczęszcza

241 uczniów, szkoła zatrudnia 27 pracowników pedagogicznych oraz 11 pracowników obsługi i administracji.

Zespół Szkół składa się z dwóch budynków tj.:

- Budynek Nr 1 – jest budynkiem starym, wybudowanym przed wojną. Od północy i wschodu sąsiaduje z zabudowaniami gospodarskimi, od południa z wewnętrzną drogą asfaltową, a od zachodu z sadem szkolnym. Istniejący budynek dwukrotnie rozbudowywano. Pierwsza dobudowa miała miejsce w 2003 roku, natomiast druga w 2004 r. Stan techniczny budynku jest dobry.
- Budynek II – jest obiektem zmodernizowanym, oddanym do użytku 01.09.1995 r. Znajduje się przy drodze wewnętrznej wsi, sąsiadując od południa z zabudowaniami gospodarstwa rolnego, od zachodu z drogą gruntową, od północy z budynkiem zlikwidowanego sklepu spożywczego a od wschodu ze wspomnianą drogą wewnętrzną wsi.

Przy szkole znajdują się także dwa place i dwa boiska.

3.2.9. Ochrona zdrowia

W miejscowości Cisowo brak jest zakładu opieki zdrowotnej. Mieszkańcy, w zakresie podstawowej opieki medycznej, korzystają z usług Zakładu Opieki Zdrowotnej w Darłowie oddalonym o ok. 5 km. W przypadku specjalistycznych usług medycznych mieszkańcy Cisowa udają się do szpitala i placówek służby zdrowia w Sławnie oddalonym o ok. 30 km od miejscowości lub w Koszalinie oddalonym od Cisowa o ok. 40 km.

W przypadku zaopatrzenia w środki farmaceutyczne mieszkańcy korzystają z aptek i punktów aptecznych zlokalizowanych w Darłowie.

3.2.10. Kultura

Na terenie miejscowości Cisowo funkcjonuje świetlica wiejska, w której zatrudnione są dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy. W świetlicy prowadzone są zajęcia popołudniowe z dziećmi takie jak rysowanie, nauka gotowania i pieczenia oraz wspólne odrabianie lekcji. Placówka organizuje Dzień Dziecka, Andrzejkę, Mikołajki, Zabawę Sylwestrową itp. W sezonie letnim dzięki pomocy Urzędu Gminy w Darłowie, świetlica zapewnia także dożywianie dzieci z terenu miejscowości. Ponadto mieszkańcy Cisowa wykorzystują świetlicę dla organizacji uroczystości rodzinnych, tj. wesel, chrzcin, „osiemnastek” oraz pierwszych komunii.

Stan techniczny budynku świetlicy jest dobry, placówka posiada 3 komputery oraz dobrze wyposażoną kuchnię, wymagana jest natomiast wymiana stołów i krzeseł.

3.2.11. Sport i wypoczynek

W miejscowości znajduje się boisko sportowe, na którym w sezonie maj – wrzesień rozgrywane są zawody Ligii Gminnej.

Ponadto przez Cisowo przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- **Szlak Zabytków Średniowiecza (czarny)** o długości 104 km. Polecany szczególnie dla rowerzystów i turystów zmotoryzowanych. Przebiega przez: Darłowo, Dąbki, Dobiesław, Jeżyce, Słowino, Boleszewo, Krupy, Stary Jarosław, Kowalewice, Barzowice, Cisowo, Dąbki. Na jego trasie znajdują się: Zamek Książąt Pomorskich, średniowieczne kościoły, grodziska i zabytki budownictwa wiejskiego.

- **Szlak Wiatraków (zielony)** o długości 13 km. Rozpoczyna się w Darłowie przy Zamku Książąt Pomorskich, biegnie przez Cisowo, wzdłuż południowego brzegu jeziora Kopań. Kończy się w miejscowości Wicie, łącząc się z czerwonym Szlakiem Nadmorskim. Na jego trasie występują liczne zabytki, widoki na panoramę nadmorską oraz największy w Polsce park elektrowni wiatrowych.

3.2.12. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

3.2.12.1. Transport i komunikacja

Przez miejscowość Cisowo przebiega asfaltowa droga powiatowa nr 0500Z o długości 2200 m. Pozostałe drogi gminne i drogi dojazdowe do gruntów rolnych na terenie miejscowości są drogami gruntowymi.

Komunikacja zbiorowa dla miejscowości Cisowo jest słabo rozwinięta. Autobus PKS relacji Jarosławiec-Cisowo-Darłowo kursuje tylko dwa razy dziennie.

Ponadto najbliższy dworzec kolejowy zlokalizowany jest w oddalonym o 3 km Darłowie.

3.2.12.2. Telekomunikacja

Jedynym operatorem telefonii stacjonarnej działającym na terenie Cisowa jest Telekomunikacja Polska S.A. Na terenie miejscowości dostępna jest usługa Neostrada.

Ponadto teren miejscowości pokryty jest zasięgiem wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej działających na terenie Polski; poziom sygnału jest dobry.

3.2.12.3. Zaopatrzenie w ciepło

W miejscowości Cisowo brak jest sieci ciepłowniczej. Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania w ciepło są przydomowe kotłownie indywidualne opalane węglem, drewnem i koksem.

3.2.12.4. Zaopatrzenie w gaz

Miejscowość Cisowo jak i cała gmina Darłowo nie jest zgazyfikowana. Istnieje jednak możliwość podłączenia gminy do sieci gazu ziemnego (główny rurociąg dla miasta Darłowa przebiega przez teren gminy).

Mieszkańcy zaopatrują się w gaz butlowy propan – butan dzięki dobrze rozwiniętej sieci dystrybucyjnej.

3.2.12.5. Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej	3,6 km
Stan sieci:	dobry
Liczba przyłączy prowadzących do budynków:	45 szt.
Liczba ujęć wody:	1
Liczba stacji uzdatniania wody:	12

3.2.12.6. Kanalizacja

Cisowo jest w 50% skanalizowane, długość sieci kanalizacyjnej Cisowa wynosi **1,5 km**. Pozostała część mieszkańców niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej korzysta z własnych szamb bezodpływowych.

Miejscowość Cisowo posiada również mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków o maksymalnej wydajności 10,8 m³/dobę. Oczyszczalnia ta jest w pełni eksploatowana.

3.2.13. Gospodarka odpadami

Gmina Darłowo posiada własne składowisko odpadów zlokalizowane w miejscowości Krupy, które oddane zostało do użytku w 2007 r. Przeznaczone jest ono do składowania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym między innymi dla niesegregowanych odpadów komunalnych oraz odpadów pozostających po zbiórce selektywnej. Obok kwater

podstawowych dla nieuszkodliwiania odpadów komunalnych, urządzonych jest 5 boksów na odpady użytkowe takie jak makulatura, szkło, tworzywa sztuczne i złom.

Podstawowe parametry techniczne składowiska odpadów:

- a) powierzchnia całkowita 2,03 ha
- b) powierzchnia całkowita składowiska 52860 m³, w tym:
 - I kwatery eksploatowana 22290 m³
 - II kwatery nieeksploatowana 19140 m³
 - II kwatery nieeksploatowana 11430 m³
- c) okres eksploatacji 20 lat
- d) roczna wielkość składowanych odpadów:
 - Szkło 13 mg/r
 - Tworzywa sztuczne 3 mg/r
 - Metale 1 mg/r

Mieszkańcy miejscowości Cisowo gromadzą odpady komunalne w pojemnikach przydomowych. Odbiór i transport zebranych odpadów na składowisko w Krupach prowadzony jest przez Gminny Zakład Użyteczności Publicznej w Darłowie. Na terenie Cisowa prowadzona jest segregacja odpadów, w ogólnie dostępnych miejscach zlokalizowane są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, tj. 1 pojemnik na tworzywa plastikowe oraz 1 pojemnik na szkło.

3.2.14. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Wieś Cisowo zlokalizowana jest na wzniesieniu, stanowiącym zachodnią część morenowego wału polodowcowego, na którym góruje po stronie wschodniej "Barzowicka Góra". Wzniesienie "Cisowskie" zwane popularnie "Cisowską Górką", łagodnie opada w kierunku zachodnim i dość stromo w kierunku południowym, a także w kierunku północnym. Z malowniczo położonej wsi roztacza się rozległy, interesujący widok na szumiący w dole Bałtyk i spokojne zazwyczaj lustro wody jeziora Kopań. Między morzem a jeziorem występuje szeroko rozłożony pas zadrzewienia czarną sosną. Od wschodu i zachodu wieś otoczona jest polami uprawnymi i łąkami. Od strony południowej, do wsi wiedzie droga obsadzona aleją kasztanowców. Krajobraz wsi został zdominowany i zdegradowany usytuowanymi na zachód i północny zachód elektrowniami wiatrowymi. Stanowią one silne akcenty wysokościowe, będące dużą konkurencją dla zabudowy wsi,

przede wszystkim dla gotyckiej wieży kościelnej.

Na terenie Cisowa występują następujące pomniki przyrody:

- 4 jesiony wyniosłe o obwodzie 230-250 cm,
- 2 jesiony wyniosłe odmiana zwisająca o obwodzie 230-250 cm,
- 3 dęby szypułkowe o obwodzie 230-250 cm,
- klon zwyczajny o obwodzie 320 cm,
- kasztanowiec zwyczajny o obwodzie 245 cm,
- lipa drobnolistna o obwodzie 230 cm.

3.2.15. Zasoby kulturowe i historyczne

Najcenniejszym obiektem zabytkowym w Cisowie, wpisanym do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie³ jest kościół p.w. św. Stanisława Kostki wraz z jego otoczeniem oraz wystrojem wewnątrz. Kościół jest budowlą gotycką, jednonawową z 1321 roku. Wnętrze zawiera barokową ambonę i ołtarz główny, ławy renesansowe i chór, płytę nagrobną Jochanesa Schlutiusa i Barbary Scheinnanin oraz kropielnicę z XIX w.

Przy kościele znajduje się czynny cmentarz położony na wzniesieniu, otoczony murem z kamienia polnego i starych płyt nagrobnych. W części wschodniej przylegającej do kościoła, cmentarz jest uporządkowany, natomiast w części zachodniej rozpoczęto porządkowanie terenu.

W Cisowie zachowało się także budownictwo zagrodowe z XIX wieku, ponadto w miejscowości znajduje się pomnik poległych żołnierzy niemieckich w I wojnie światowej.

³ Nr rej. 67, decyzja z dnia 4.12.1954 r.

4. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Cisowo.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości:

- **rozwoju turystyki i agroturystyki,**
- **aktywizacji gospodarczej i społecznej,**
- **infrastruktury publicznej,**
- **infrastruktury drogowej i okołodrogowej,**
- **gospodarki wodno-ściekowej,**
- **infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej,**
- **infrastruktury turystycznej,**
- **infrastruktury kulturalnej,**
- **bezpieczeństwa i porządku publicznego,**
- **opieki zdrowotnej.**

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości Cisowo na lata 2008-2013.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w których będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Cisowo. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

5. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno- gospodarczej w miejscowości Cisowo przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat.

M O C N E S T R O N Y

- Położenie w bliskiej odległości od morza i jeziora
- Dobry klimat, czyste środowisko
- Cisza i spokój w miejscowości
- Zabytkowy kościół
- Farmy wiatrowe
- Zgodni mieszkańcy

S Ł A B E S T R O N Y

- Uszkodzone drogi wewnętrzne
- Brak chodników
- Częstotliwość połączeń autobusowych
- Kanalizacja w części nieskanalizowanej wsi
- Brak lokalnej rozrywki
- Brak oświetlenia w miejscowości
- Nieogrodzone przeciwpowodziowe zbiorniki wodne
- Brak promocji miejscowości

S Z A N S E

- Port jachtowy Darłówko
- Park Wodny Jan w Darłowie ze słoną wodą
- Dalszy rozwój farmy wiatrowej
- Dalszy rozwój turystyki i agroturystyki
- Budowa kompleksu sportowego
- Remont kościoła

Z A G R O Ź E N I A

- Budowa elektrowni atomowej na terenie gminy Darłowo
- Patologie społeczne
- Wzrost bezrobocia w skali makro
- Zanieczyszczenie środowiska w skali makro

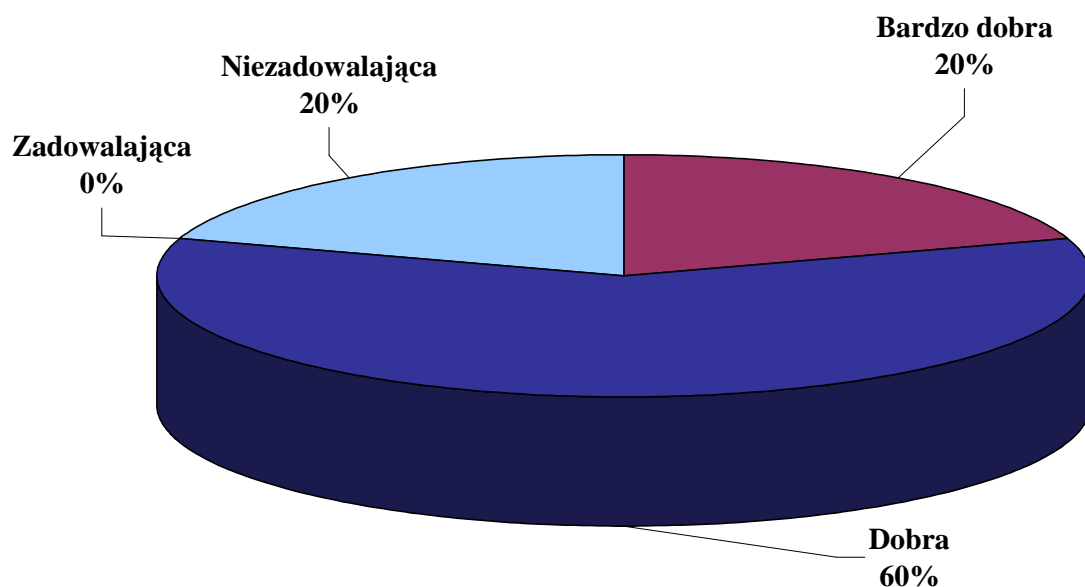
6. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI CISOWO

Respondenci debaty strategicznej na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej miejscowości Cisowo pod kątem jakości i komfortu życia w danej miejscowości w porównaniu z innymi miejscowościami znajdującymi się na terenie gminy Darłowo.

Kategoria ocen:

A	-	bardzo dobra
B	-	dobra
C	-	zadowalająca
D	-	niezadowalająca

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

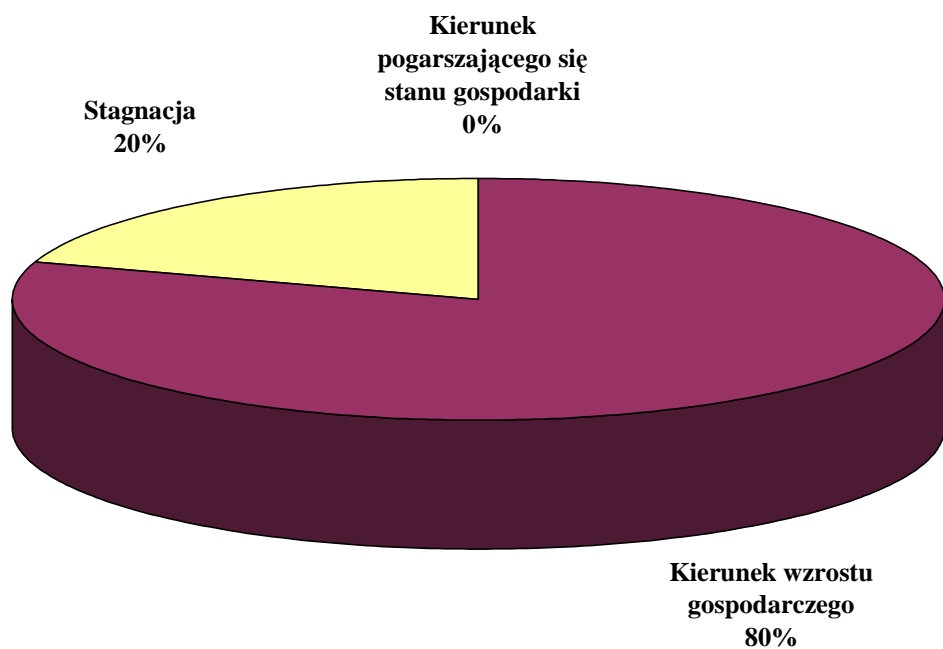

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego miejscowości w następujących kategoriach:

Kategoria ocen:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen przedstawiły się następująco:

7. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Cisowo na kolejne 10 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Cisowo jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Cisowa, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

Miejscowość Cisowo

W obszarze gospodarczym w miejscowości Cisowo w najbliższych latach będą się dokonywać procesy zbliżające mieszkańców wsi do standardów życia w podobnych miejscowościach w rozwiniętych gospodarczo regionach Unii Europejskiej.

- **rolnictwo** - restrukturyzacja rolnictwa w skali makro i procesy doprowadzające do specjalizacji istniejących gospodarstw oraz możliwa absorpcja dotacji Unii Europejskiej zapewni wzrost nowoczesności, opłacalności i konkurencyjności produkcji rolniczej miejscowych gospodarstw dążących do specjalizacji i ich ściślejsze powiązanie z przetwórstwem rolno-spożywczym. Atutem rolnictwa będzie „czysta produkcja rolnicza” powiązana ze stojącym na wysokim poziomie przemysłem rolno – spożywczym – wysokotowarowe rolnictwo produkujące zdrową i smaczną żywność.
- **usługi** - rozwój usług bytowych dla ludności opierać się będzie na dobrze rozwiniętych mikroprzedsiębiorstwach (samozatrudnieniu). Usługi związane z obsługą nowoczesnej gospodarki rynkowej (usługi finansowe, rachunkowe, bankowe, ubezpieczeniowe itp.) służące rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości na terenie Cisowa zlokalizowane będą, jak do tej pory, w pobliskim Darłowie, Sławnie i Koszalinie.
- **działalność produkcyjna pozarolnicza** – rozwój rzemiosła produkcyjnego opartego na spółdzielczości nowego typu oraz przedsiębiorstwa społeczne (preferowane formy zatrudnienia - dofinansowywane przez Rząd RP i fundusze strukturalne) są przyszłością mikro przedsiębiorczości w Cisowie.
- **turystyka** - funkcja o rosnącym znaczeniu w gospodarce miejscowości – rozwój gospodarstw agroturystycznych oraz turystyki kwalifikowanej (szlaki piesze, rowerowe) w oparciu o walory przyrodnicze i rekreacyjne Wybrzeża Słowińskiego.

8. ANKIETY POGLĄDOWE

Uczestnicy debaty strategicznej w dniu 29 listopada 2007 r. „na gorąco” formułowali przedsięwzięcia inwestycyjne, które ich zdaniem powinny zostać zrealizowane w Cisowie w najbliższym czasie. Uczestnicy debaty, oceniali je w skali ważności dla społeczności lokalnej i kolejności ich realizacji stosując punktację od 1 (mało istotne) do 10 pkt (najważniejsze dla Cisowa).

Tabela 8 Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne miejscowości Cisowo

Przedsięwzięcie inwestycyjne	Mało ważne				Ważne					Bardzo ważne			
	1	2	3	Suma ¹	4	5	6	7	Suma	8	9	10	Suma
Budowa placu zabaw	3	2	1	6	1	0	1*	1	3	0	0	2	2
Budowa boiska sportowego	2	1	2	5	2	3	0	0	5	1	0	0	1
Przebudowa świetlicy wiejskiej	5	2	0	7	1	1	0	0	2	0	2	0	2
Remont kościoła, domu pogrzebowego i dokończenie ogrodzenia cmentarza	1	0	0	1	1	0	2	0	3	0	0	7	7
Ogrodzenie zbiorników wodnych	5	0	1	6	1	1	0	0	2	2	0	1	3

¹) suma wartości kategorii oceny „mało ważne”

*liczba osób oddających głos na określoną punktację (w tym przypadku 1 osoba dała 6 punktów na przedsięwzięcie inwestycyjne nr 1)

Wykres 1 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności

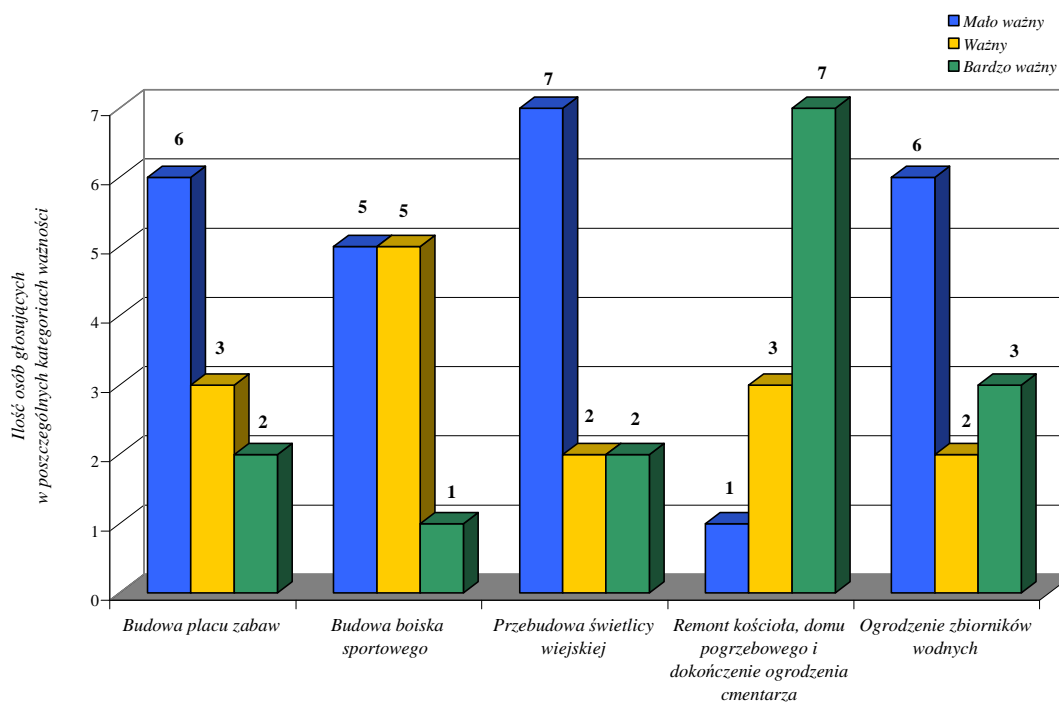
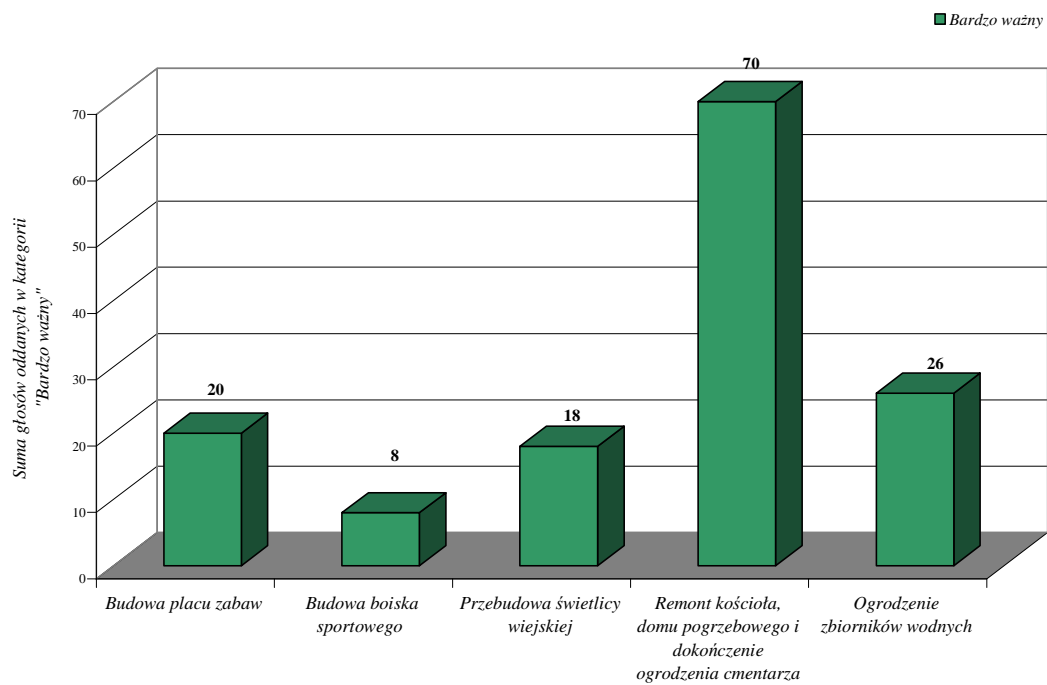

Tabela 9 Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne miejscowości Cisowo w kategorii oceny „Bardzo ważne”

Przedsięwzięcie inwestycyjne	Bardzo ważne			Suma
	8	9	10	
Budowa placu zabaw	0	0	2	20*
Budowa boiska sportowego	1	0	0	8
Przebudowa świetlicy wiejskiej	0	2	0	18
Remont kościoła, domu pogrzebowego i dokończenie ogrodzenia cmentarza	0	0	7	70
Ogrodzenie zbiorników wodnych	2	0	1	26

* - suma iloczynów liczby punktów i liczby osób, np.: $8 \times 0 + 9 \times 0 + 10 \times 2 = 20$

Wykres 2 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”

9. DIAGNOZA STANU

Diagnoza Stanu jest syntezą Raportu o Stanie miejscowości Cisowo. W diagnozie wyszczególniono najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do miejscowości jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w gminie.

Poszczególnym wnioskom przyporządkowano znaki wartościujące znaczenie treści:

- (+) wartość pozytywna dla rozwoju miejscowości,
- (+/-) wartość o niewielkim znaczeniu na obecnym etapie rozwoju miejscowości,
- (-) wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Cisowo.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

GOSPODARKA

- (-) liczba podmiotów gospodarczych
- (+/-) struktura użytków rolnych
- (-) miejsca pracy
- (+) obszary turystyczne
- (-) produkcja żywności ekologicznej
- (-) usługi
- (-) przetwórstwo rolno-spożywcze
- (+/-) wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym

SPOŁECZNOŚĆ

- (-) oświata
- (+/-) więzi społeczne
- (-) zasobność społeczeństwa
- (+/-) aktywność społeczna
- (+/-) kultura masowa
- (-) stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

INFRASTRUKTURA

- (+) sieć wodociągowa
- (+/-) sieć kanalizacyjna
- (-) stopień zgazyfikowania miejscowości
- (-) stan dróg i chodników
- (+) stan sieci telefonii przewodowej
- (+/-) dostęp do Internetu
- (+) infrastruktura sportowa i rekreacyjna
- (-) infrastruktura okołobiznesowa
- (+/-) baza turystyczna (agroturystyczna)

10. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego. Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele pierwszorzędne, bez których miejscowość Cisowo nie ma możliwości dalszego rozwoju.

Dodatkowo, o ile było to możliwe wskazano na trzy cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów o których mowa w rozdziale 11. określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno-gospodarczego i zapisano je poniżej.

G O S P O D A R K A

Priorytetem w obszarze gospodarczym jest podjęcie działań w kierunku tworzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych na terenie Cisowa, aktywizowania społeczności lokalnej poprzez stworzenie możliwości pozyskiwania nowych źródeł zarobkowania oraz podjęcie działań w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

I N F R A S T R U K T U R A

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku rozwoju infrastruktury publicznej oraz infrastruktury drogowej i okołodrogowej przy jednoczesnym działaniu na rzecz uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej.

S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął podjęcie działań organizujących czas wolny dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie występującym na terenie Cisowa patologiom społecznym oraz działania na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miejscowości.

11. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania, a jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miejscowości Cisowo koncentrować będzie się na trzech obszarach:

- **GOSPODARKA,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **SPOŁECZNOŚĆ.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (gospodarka, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe. Przewidziano, że czas realizacji tych celów z przyporządkowanymi tym celom inwestycjami powinien się zamknąć przed 2013 r.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru), a czas realizacji tych celów łącznie z przypisanymi im inwestycjami może wykroczyć poza rok 2013.

Kierunki działania (**INWESTYCJE**) zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

Jednocześnie zidentyfikowane inwestycje niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Cisowo zhierarchizowano dla zbudowania podstaw logicznego uporządkowania celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego. Hierarchizacja ta poprzedza późniejsze tabele z celami i przyporządkowanymi im działaniami.

Tabela 10 Obszar strategiczny pn. „Gospodarka”

11.1. GOSPODARKA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych na terenie Cisowa.</i>			<i>Aktywizować społeczność lokalną poprzez stworzenie możliwości pozyskiwania nowych źródeł zarobkowania.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku skutecznego pozyskania środków finansowych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Promocja i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na rozwój gospodarstw agroturystycznych.	Promocja gospodarstw ekologicznych i potencjalnych rynków zbytu.	Edukacja rolników i doradztwo rolnicze w zakresie tworzenia gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych.	Promocja walorów rekreacyjno – wypoczynkowych Wybrzeża Słowińskiego dla lokalizacji usług okołoturystycznych w Cisowie.	Kształtowanie aktywnych postaw wśród bezrobotnych poprzez ich angażowanie w działania kulturalne, rekreacyjne, turystyczne i sportowe w obrębie miejscowości.	Promocja samozatrudnienia wśród mieszkańców Cisowa poprzez organizację szkoleń dla osób pozostających bez pracy na bazie świetlicy wiejskiej.	Opracowanie dokumentacji technicznych i kosztorysowych na planowane inwestycje w Cisowie.	Zabezpieczenie środków własnych w budżecie gminy na realizację planowanych zamierzeń w Cisowie z udziałem środków UE.	Organizowanie szkoleń dla mieszkańców Cisowa jako potencjalnych beneficjentów funduszy strukturalnych UE i innych źródeł pozabudżetowych.

Tabela 11 Obszar strategiczny „Infrastruktura”

11.2. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury publicznej na terenie Cisowa.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej na terenie Cisowa.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Remont zabytkowego kościoła oraz dokończenie ogrodzenia cmentarza.	Zwiększenie liczby połączeń PKS z Darłowem.	Budowa domu pogrzebowego.	Poprawa oświetlenia ulicznego na terenie miejscowości.	Przebudowa (utwardzenie i naprawa nawierzchni) dróg lokalnych.	Budowa chodników w Cisowie.	Poprawa stanu technicznego sieci wodociągowej.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Cisowa.	Kontrola szamb bezodpływowych.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej w Cisowie.</i>			<i>Tworzyć warunki do rozwoju infrastruktury turystycznej w Cisowie.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalnej.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Budowa boiska sportowego.	Budowa tzw. małej architektury rekreacyjno - sportowej (Ogródki Jordanońskie).	Wyznaczenie ścieżek rowerowych i przyrodniczych wraz z ich zagospodarowaniem rekreacyjnym.	Stworzenie systemu zachęt dla tworzących gospodarstwa agroturystyczne.	Promocja farm wiatrowych jako atrakcji turystycznej miejscowości.	Pozyskanie inwestorów w celu budowy całorocznej bazy turystycznej.	Przebudowa świetlicy wiejskiej.	Zakup wyposażenia dla świetlicy wiejskiej.	Uruchomienie punktu bibliotecznego z dostępem do książek i publikacji audio-video.

Tabela 12 Obszar strategiczny „Społeczność”

11.3. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania organizujące czas wolny dzieci i młodzieży.</i>			<i>Przeciwdziałać występującym na terenie Cisowa patologiom społecznym.</i>			<i>Działać na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miejscowości.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Utworzenie placu zabaw dla dzieci.	Upowszechnienie sportu wśród dzieci i młodzieży oraz wspieranie powstawania sekcji sportowych.	Organizowanie zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży na bazie świetlicy wiejskiej.	Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży- organizacja wieczorów edukacyjnych.	Edukacja lokalnej społeczności w zakresie zniesienia agresji w rodzinie, monitoring i opieka nad rodzinami patologicznymi.	Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń (narkomania, alkoholizm) na poziomie ostatnich klas szkoły podstawowej.	Ogrodzenie zbiorników przeciwpowodziowych.	Opracowanie programu monitoringu i egzekucji prawa w zakresie ochrony środowiska np. gospodarki odpadami stałymi i płynnymi.	Zwiększenie liczby ogólnodostępnych koszy na odpady, w tym na odpady segregowane.
Cele drugorzędne								
<i>Niwelować społeczne skutki występującego bezrobocia.</i>			<i>Działać na rzecz zwiększenia aktywności społeczności lokalnej.</i>			<i>Stworzyć warunki do poprawy funkcjonowania i dostępności mieszkańców do opieki zdrowotnej.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Promowanie samozatrudnienia i prowadzenia dodatkowej działalności pozarolniczej przy funkcjonującym gospodarstwie rolnym.	Organizacja prekwalfikacji zawodowej.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców.	Ustawiczne szkolenia liderów lokalnych.	Utworzenie Koła Gospodyń Wiejskich.	Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych przez gminę na terenie Cisowa.	Organizacja tzw. „Białych Niedzieł” w porozumieniu z lekarzami różnych specjalizacji wykorzystując świetlicę wiejską.	Uruchomienie programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki zdrowotnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych w oparciu o świetlicę wiejską.	Poprawa opieki stomatologicznej dla najmłodszych mieszkańców Cisowa.

12. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI CISOWO

12.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano 15 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Cisowo.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się sześcioma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, z jakiego obszaru pochodziły.

Dwa najważniejsze z tych sześciu celów określono mianem **celów strategicznych** dla rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości Cisowo.

Umownie przyjęto, że na rzecz celów strategicznych winno się wydatkować około 50% tzw. potencjału inwestycyjnego, przez który rozumie się nie tylko środki budżetu gminy przeznaczone na inwestycje, w tym na terenie Cisowa, ale również inne pozyskane środki pozabudżetowe takie jak fundusze strukturalne, kredyty i środki partnerów prywatnych w ramach tzw. PPP.

Na **cele niezbędne** przeznaczają się pozostałe 50% tego potencjału.

Podział ten ma charakter umowny i ma podkreślić rangę poszczególnych poziomów zidentyfikowanych w wariacie celów.

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Cisowo wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku rozbudowy infrastruktury publicznej i uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej.

Tabela 13 Wybrany Wariant Rozwoju

CELE STRATEGICZNE	<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury publicznej na terenie Cisowa. I A</i>		<i>Podjąć działania w kierunku uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej na terenie Cisowa. I B</i>	
CELE NIEZBĘDNE	<i>Podjąć działania organizujące czas wolny dzieci i młodzieży. II A</i>	<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej. II B</i>	<i>Działać na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miejscowości. II C</i>	<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalnej. II D</i>

13. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 6 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego miejscowości Cisowo. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariacie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY – I A

Podjąć działania w kierunku rozwoju infrastruktury publicznej na terenie Cisowa.

Opis kierunków działań:

1. Remont zabytkowego kościoła oraz dokończenie ogrodzenia cmentarza.
2. Zwiększenie liczby połączeń PKS z Darłowem.
3. Budowa domu pogrzebowego.

CEL STRATEGICZNY – I B

Podjąć działania w kierunku uporządkowania gospodarki wodno - ściekowej na terenie Cisowa.

Opis kierunków działań:

1. Poprawa stanu technicznego sieci wodociągowej.
2. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Cisowa.
3. Kontrola szamb bezodpływowych.

CEL NIEZBĘDNY – II A

Podjąć działania organizujące czas wolny dzieci i młodzieży.

Opis kierunków działań:

1. Utworzenie placu zabaw dla dzieci.
2. Upowszechnienie sportu wśród dzieci i młodzieży oraz wspieranie powstawania sekcji sportowych.
3. Organizowanie zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży na bazie świetlicy wiejskiej.

CEL NIEZBĘDNY – II B

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.

Opis kierunków działań:

1. Poprawa oświetlenia ulicznego na terenie miejscowości.
2. Przebudowa (utwardzenie i naprawa nawierzchni) dróg lokalnych.
3. Budowa chodników w Cisowie.

CEL NIEZBĘDNY – II C

Działać na rzecz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miejscowości.

Opis kierunków działań:

1. Ogrodzenie zbiorników przeciwpowodziowych.
2. Opracowanie programu monitoringu i egzekucji prawa w zakresie ochrony środowiska np. gospodarki odpadami stałymi i płynnymi.
3. Kontrola szamb bezodpływowych.

CEL NIEZBĘDNY – II D

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalnej.

Opis kierunków działań:

1. Przebudowa świetlicy wiejskiej.
2. Zakup wyposażenia dla świetlicy wiejskiej.
3. Uruchomienie punktu bibliotecznego z dostępem do książek i publikacji audio – video.

14. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez Radę Sołecką i mieszkańców miejscowości Cisowo, jako propozycje do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Darłowo.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2008-2013 i będą realizowane w ramach zadań własnych gminy i w oparciu o Wieloletni Plan Inwestycyjny. Jedno z tych zadań będzie finansowane przez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Natomiast inne inwestycje sfinansowane będą przy udziale budżetu gminy i dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Wskazane przedsięwzięcia inwestycyjne nie posiadają jeszcze dokumentacji technicznej, która sporządzana będzie systematycznie w miarę przekazywanych środków przez gminę.

Tabela 14 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN)

Nazwa zadania	Nakłady całkowite	Środki własne	Dofinansowanie	Lata realizacji
Remont zabytkowego kościoła w Cisowie - <u>zadanie priorytetowe w ramach PROW</u>	100 000	25 000	75 000	2009
Budowa boiska sportowego	250 000	62 500	187 500	2013
Przebudowa świetlicy wiejskiej	150 000	52 500	112 500	2009
Budowa placu zabaw	50 000	50 000	-	2009

15. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO

REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W CISOWIE

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie Odnowa i rozwój wsi jest „*Remont zabytkowego kościoła w Cisowie*”.

Kościół p.w. św. Stanisława Kostki jest najcenniejszym obiektem zabytkowym w Cisowie, wpisanym do rejestru Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie (nr rej. 67, decyzja z dnia 4.12.1954 r.).

Kościół jest budowlą gotycką, jednonawową z 1321 roku. Wnętrze zawiera barokową ambonę i ołtarz główny, ławy renesansowe i chór, płytę nagrobną Jochanesa Schlutiusa i Barbary Scheinnanin oraz kropielnicę z XIX w.

Stan techniczny dachu kościoła oraz wieży kościelnej wymaga przeprowadzenia prac remontowych, w związku z tym w ramach przedmiotowej inwestycji przewiduje się wymianę pokrycia dachowego kościoła oraz remont elewacji wieży kościoła.

Inwestycja ta wpłynie nie tylko na wzrost bezpieczeństwa parafian i turystów uczęszczających na msze, ale również na poprawę estetyki centrum Cisowa. Dodatkowo remont zabytkowego kościoła wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości poprzez poprawę stanu dziedzictwa kulturowego wsi.

Łącznie koszt zadania priorytetowego będzie wynosił 100 000,00 zł. Jego realizacja jest planowana na rok 2009. Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowe określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu dokumentacji projektowej oraz kosztorysu dla przedmiotowej inwestycji.

16. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO

REMONT ZABYTKOWEGO KOŚCIOŁA W CISOWIE

REMONT DACHU KOŚCIOŁA

1. Roboty rozbiórkowe i zabezpieczające

5 000,00 PLN

2. Przebudowa więźby dachowej

18 000,00 PLN

3. Pokrycie dachówką

35 000,00 PLN

REMONT WIEŻY KOŚCIOŁA

1. Roboty rozbiórkowe

2 000,00 PLN

2. Przebudowa więźby dachowej wieży

5 000,00 PLN

3. Montaż okien

5 000,00 PLN

4. Pokrycie dachowe wieży

15 000,00 PLN

5. Elewacja

15 000,00 PLN

Łączne nakłady:

100 000,00 PLN

17. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY ZADANIA PRIORYTETOWEGO

Tabela 15 Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego

Zakres rzeczowy	2009 rok											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<i>REMONT DACHU KOŚCIOŁA</i>												
Roboty rozbiórkowe i zabezpieczające				5 000,00								
Przebudowa więźby dachowej					18 000,00							
Pokrycie dachówką					35 000,00							
<i>REMONT WIEŻY KOŚCIOŁA</i>												
Roboty rozbiórkowe				2 000,00								
Przebudowa więźby dachowej wieży					5 000,00							
Montaż okien					5 000,00							
Pokrycie dachowe wieży						15 000,00						
Elewacja							15 000,00					

18. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO

Tabela 16 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Cisowo

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Planu Odnowy Miejscowości Cisowo przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Wójt	Styczeń 2008
2. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Cisowo przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	Luty 2008
3. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Cisowo na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	Luty /Marzec 2008
4. Opracowanie strony www sołectwa Cisowo w Internecie z zamieszczeniem Planu Odnowy Miejscowości Cisowo	Wójt	Marzec 2008
5. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt	Kwiecień 2008
6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w WPI	Wójt, Rada Sołecka	Do roku 2013

19. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO

Tabela 17 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Cisowo

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym	Rada Sołecka	Co sześć miesięcy począwszy od miesiąca lipca 2008 roku na ręce przedstawicieli Zebrania Wiejskiego
2. Ocena realizacji WPI	Rada Sołecka	Przed sesją absolutoryjną każdego roku
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej program dla oceny jego aktualności	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

* - Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Cisowo może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy.

20. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI CISOWO

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Cisowo wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna i centralna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Cisowo. W witrynie internetowej Gminy Darłowo zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Cisowo z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Cisowo (Urzędem Gminy Darłowo), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Cisowo o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Cisowo.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

21. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Tabela 1 Miejscowość w statystyce	11
Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w m. Cisowo.....	11
Tabela 3 Struktura wiekowa gminy Darłowo i miejscowości Cisowo wg wieku - stan na koniec 2006 r.	13
Tabela 4 Struktura gospodarstw rolnych	14
Tabela 5 Bezrobotni w gminie Darłowo i miejscowości Cisowo według wykształcenia wg stanu na 31.12.2005 r.	15
Tabela 6 Bezrobotni w gminie Darłowo i miejscowości Cisowo według wykształcenia wg stanu na 31.12.2006 r.	15
Tabela 7 Stopa bezrobocia w %.....	15
Tabela 8 Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne miejscowości Cisowo	29
Tabela 9 Planowane przedsięwzięcia inwestycyjne miejscowości Cisowo w kategorii oceny „Bardzo ważne”	30
Tabela 10 Obszar strategiczny pn. „Gospodarka”	36
Tabela 11 Obszar strategiczny „Infrastruktura”	37
Tabela 12 Obszar strategiczny „Społeczność”	38
Tabela 13 Wybrany Wariant Rozwoju	40
Tabela 14 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN).....	43
Tabela 15 Harmonogram rzeczowo – finansowy zadania priorytetowego	46
Tabela 16 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Cisowo.....	47
Tabela 17 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Cisowo.....	48
Rysunek 1 Położenie Cisowa	10
Wykres 1 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych wg skali ważności.....	30
Wykres 2 Hierarchizacja planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych w kategorii oceny „Bardzo ważne”	31